

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1963-1964

5 MAART 1964

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 19
van de wet betreffende de arbeidsongevallen.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE SOCIALE VOORZORG (1)
UITGEBRACHT DOOR DE HEER POSSON.

DAMES EN HEREN,

Het Burgerlijk Wetboek behelst, in artikel 1382, het beginsel van de aansprakelijkheid wegens schuld.

Om vergoeding te bekomen dient het slachtoffer van een schade de schuld in hoofde van de dader van het schadelijk feit te bewijzen.

De wet van 1903 op de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen voert een ander beginsel in voor de vergoeding hiervan. Het slachtoffer zal niet het bewijs moeten leveren van een schuld, maar enkel de werkelijkheid van het ongeval moeten doen vaststellen. De werkgever zal ertoe gehouden zijn een vergoeding uit te betalen in het kader van het werkelijk forfait; De wetgeving van 13 december 1945 maakt de beginselen en de wijze van berekening van de forfaitaire vergoeding, als bepaald in de wet van 1903, toepasselijk op de ongevallen die zich op de weg naar of van het werk voordoen.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter: de heer Deconinck, Jules,

A. ~ Leden : de heren Delhache, De Mey, De Paepe, Mevr. De Riemuecker-Leqot, de heren Duvivier, Lavons, Lenoir, Ollsaeqer, Peeters (Lode), Posson, Van den Daele, ~ de heren Brouhon, Castel, Deconinck (Jules), Demets, Mevr. Fontaine-Borquet, Lambert, de heren Major, Nameche, Nyffels, Vanderhaegen. ~ de heren D'haeseleer, Vanderpoorten.

B. ~ Plaatsvervangers: de heren De Steercke, Haubert, Lebes, Otte, Tenche, Verbaanderd. ~ de heer Christiaenssens, Mevr. Copée-Gerbine, de heren Hicquet, Lemers, Peque (Simon). ~ de heer Cornet.

Zie :

593 (1962-1963) :

~ N° 1 : Wetsvoorstel.

Chambre des Représentants

SESSION 1963-1964

5 MARS 1961

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 19
de la loi sur les accidents du travail.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA PREVOYANCE SOCIALE (1)

PAR M. POSSON.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le principe contenu dans le Code Civil, sous l'article 1382, est celui de la responsabilité résultant d'une faute.

La victime d'un dommage doit, pour en obtenir la réparation, prouver la faute dans le chef de l'auteur du fait, dommageable.

La loi de 1903 sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail, établit un principe différent pour la réparation de ceux-ci. La victime ne devra pas faire la preuve d'une faute mais seulement faire constater la réalité de l'accident. L'employeur sera tenu de payer une indemnité dans le cadre du forfait légal. La législation du 13 décembre 1945 rend applicables aux accidents survenus sur le chemin du travail, les principes et le mode de calcul du dédommagement forfaitaire prévu dans la loi de 1903,

(1) Composition de la Commission;

Président: M. Deconinck, Jules.

A. ~ Membres: MM. Delhache, De Mey, De Paepe, M^{re}. De Riemuecker-Leqot, MM. Duvivier, Lavons, Lenoir, Ollsaeqer, Peeters (Lode), Posson, Van den Daele, ~ MM. Brouhon, Castel, Deconinck (Jules), Demets, Mme. Fontaine-Borquet, Lambert, MM. Major, Naflèche, Nyffels, Vanderhaegen. ~ MM. D'haeseleer, Vanderpoorten,

B. ~ Suppléants: MM. De Steercke, Houbart, Lebos, Otte, Tenche, Verbaanderd. ~ M. Christiaenssens, M^{re}. Copée-Gerbine, MM. Hicquet, Lemers, Peque (Simon). ~ M. Cornet.

Voir:

593 (1962-1963):

~ N° 1; Proposition de loi.

In toepassing van dit beginsel worden de door een ongeval op de weg naar of van het werk getroffen en op verschillende manieren vergoed. Wanneer er een derde verantwoordelijke is kan de getroffene de forfaitaire vergoeding bekomen ten laste van zijn werkgever, en het uit de toepassing van het gemeen recht volgende complement ten laste van de derde. Wanneer anderzijds de verantwoordelijkheid voor het ongeval bij een aangestelde van de werkgever of bij een werknemer uit dezelfde onderneming ligt, blijft de vergoeding strikt beperkt tot het wettelijke forfait. Dit is tenminste de interpretatie die doorgaans door het Hof van cassatie wordt gegeven.

Het aantal ongevallen op de weg naar of van het werk neemt voortdurend toe, en zij worden van jaar tot jaar van ernstigere aard: in 1963 waren er, op 1122 personen die ter plaatse de dood vonden, 190 slachtoffers van een ongeval op de weg naar of van het werk. Tijdens hetzelfde jaar kwamen de helft van het totaal aantal wegongevallen voor op de weg naar of van het werk. Het is dus van belang dat de getroffen en of hun rechthebbenden de vergoeding van de uit die ongevallen volgende schade onder dezelfde voorwaarden bekomen als het geval zou zijn voor ongevallen die onder het gemeen recht vallen, zonder dat zij het in de beginselen van de huidige wetgeving (wet van 1903 en wet van 13 december 1945) vervatte voordeel verliezen.

Het wetsvoorstel strekt ertoe de door een ongeval getroffen en of hun rechthebbenden de mogelijkheid te bieden om, zelfs ten laste van een werkgezel, van een aangestelde van de werkgever of van de werkgever zelf, die verantwoordelijk is voor de schade, de aanvullende vergoeding te bekomen overeenkomstig de regel van het gemeen recht.

Sommige rechtscolleagues, zelfs beroepsinstanties, die hierbij de doctrine in acht nemen, aanvaarden, ook in het kader van de rechtspraak, het gemeenrechtelijk verhaal waarvan de invoering door het voorstel wordt beoogd! Dit voorstel blijkt nochtans nodig te zijn om iedere interpretatiemoeilijkheid te voorkomen.

In antwoord op een door de Minister gestelde vraag wordt gepreciseerd dat niet een eenvoudige samenvoeging is bedoeld van het gemeenrechtelijk verhaal met de vergoedingen welke dienen uitbetaald te worden in toepassing van de sociale wetgeving, maar een complement, dat volgens de regels van het gemeen recht wordt verleend aan de getroffene die het bewijs van de schuld van een derde levert, zelfs zo deze laatste tot dezelfde onderneming behoort.

De commissie sluit zich bij het voorstel aan, doch duidelijkheidshalve stelt zij voor dat het enig artikel wordt vervangen door volgende tekst, die het derde lid van artikel 19 van het koninklijk besluit van 28 september 1931 is, en waarin rekening wordt gehouden met de in het enig artikel van het voorstel onder 1° en 2° voorgestelde wijzigingen:

« Onverminderd de rechtsvordering voortvloeiende uit deze wet, behouden de getroffen en de rechtverkrijgenden het recht om, tegen de personen, verantwoordelijk voor het ongeval, vergoeding voor de veroorzaakte schade te eisen overeenkomstig de regels van het gemeen recht. Van dit recht mag, echter tegen het ondernemingshoofd of diens arbeiders en aangestelden slechts gebruik worden gemaakt indien het ongeval zich op de weg naar of van het werk heeft voorgedaan, »

Het enig artikel wordt in de onderstaande vorm eenparig aangenomen,

De Verslaggever,

J. POSSON.

De Voorzitter,

J. DECONINCK.

En application de ce principe, les victimes d'un accident sur le chemin du travail sont indemnisées différemment. Lorsqu'il y a un tiers responsable, la victime peut obtenir la réparation forfaitaire à charge de son employeur et le complément résultant de l'application du droit commun à charge du tiers. D'autre part, quand la responsabilité de l'accident incombe à un préposé de l'employeur ou à un travailleur de la même entreprise, la réparation du dommage reste strictement limitée au forfait légal. C'est du moins l'interprétation que donne généralement la Cour de Cassation.

Le nombre des accidents sur le chemin du travail s'accroît sans cesse et la gravité de ceux-ci augmente d'année en année: en 1963, sur 1.122 tués sur place, 190 sont des victimes d'un accident sur le chemin du travail. Pour la même année, sur l'ensemble des accidents de la route, la moitié se sont produits sur le chemin du travail. Il est donc important que les victimes ou leurs ayants droit obtiennent la réparation du dommage résultant de ces accidents dans les mêmes conditions que s'il s'agissait d'accidents régis par le droit commun, sans perdre l'avantage qu'impliquent les principes de la législation en vigueur (loi de 1903 et loi du 13 décembre 1945).

La proposition de loi tend à permettre aux accidentés ou à leurs ayants droit d'obtenir même à charge d'un compagnon de travail, d'un préposé de l'employeur, ou de l'employeur lui-même, responsable du dommage, la réparation complémentaire, conformément aux règles du droit commun,

Certaines juridictions, même d'appel, se conforment en cela à la doctrine, admettent, même dans l'état actuel de la jurisprudence, le recours de droit commun que la proposition entend instaurer! Cette proposition apparaît cependant nécessaire pour éviter toute difficulté d'interprétation.

A une question posée, par le Ministre, il est précisé qu'il ne s'agit pas d'un cumul pur et simple du recours de droit commun se superposant aux indemnités dues en application de la législation sociale, mais d'un complément accordé selon le régime du droit commun à la victime qui fait la preuve de la faute d'un tiers, même si celui-ci appartient à la même entreprise.

La Commission se rallie à la proposition, mais dans un but de clarté propose de remplacer l'article unique par le texte suivant, lequel est l'article 19, 3e alinéa de l'arrêté royal du 28 septembre 1931, où il est tenu compte des modifications n°s 1 et 2 proposées à l'article unique de la proposition:

« Indépendamment de l'action résultant de la présente loi, la victime et les ayants droit conservent contre les personnes responsables de l'accident, le droit de réclamer la réparation du préjudice causé conformément aux règles du droit commun. Ce droit n'existe cependant contre le chef d'entreprise ou ses ouvriers et préposés que si l'accident est survenu sur le chemin du travail. »

L'article unique tel qu'il est reproduit ci-après est adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

J. POSSON.

Le Président,

J. DECONINCK.

TEKST

DOOR DE COMMISSIE AANGENOMEN.

Enig artikel.

Het derde lid van artikel 19 van de gecoördineerde wetten op de vergoeding der schade voortvloeiende uit de arbeidsongevallen wordt gewijzigd als volgt:

« Onverminderd de rechtsvordering voortvloeiende uit deze wet, behouden de getroffene en de rechtverkrijgenden het recht om tegen de personen, verantwoordelijk voor het ongeval, vergoeding voor de veroorzaakte schade te eisen overeenkomstig de regels van het gemeen recht. Van dit recht mag echter tegen het ondernemingshoofd of diens arbeiders en aangestelden slechts gebruik worden gemaakt indien het ongeval zich op de weg naar of van het werk heeft voorgedaan. »

TEXTE

ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

Article unique.

Le 3e alinéa de l'article 19 des lois coordonnées sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail est modifié comme suit:

« Indépendamment de l'action résultant de la présente loi, la victime et les ayants droit conservent contre les personnes responsables de l'accident, le droit de réclamer la réparation du préjudice causé conformément aux règles du droit commun. Ce droit n'existe cependant contre le chef d'entreprise ou ses ouvriers et préposés que si l'accident est survenu sur le chemin du travail. »